

Von den *Plantae muellerianae* behandelte Braun die Characeen, Marsileaceen und Isoëteen (Linnaea Vol. 25. 1852 704, 721 und 722). Auch den Cykadeen widmete Braun eine besondere Aufmerksamkeit. In einer sehr lehrreichen Abhandlung erörtert er „die Frage nach der Gymnospermie der Cycadeen“ (Monatsbericht der berlin. Akademie Sitzung vom 22. April 1875) und theilte Beobachtungen über *Lepidozamia perofskyana* Regel (Sitzungsbericht Ges. naturf. Freunde zu Berlin 16. Febr. 1875), *Cycas Thouarsii* R. Br. und *Encephalartus Hildenbrandtii* A. Br. et Bouche mit (Sitzungsbericht Ges. naturf. Freunde zu Berlin 17. Oktbr. 1876).

(Fortsetzung folgt.)

Addenda nova ad Lichenographiam europaeam.

Continuatio octava et vicesima. — Exponit W. Nylander.

1. *Euopsis haemalella* Nyl.

Thallus obscure rubricosus-fuscus vel subnigricans, tenuis, rugulosus; apothecia rufescentia lecanorina (latit. 0,5 millim. vel minora), conferta, margine tenui integro cincta; sporae 8 nae ellipsoideae simplices, longit. 0,009—0,011 millim., crassit. 0,006—7 millim., paraphyses gracilissimae, epithecium lutescens. Jodo gelatina hymenialis vinose rubescens, praecedente coerulescentia.

Supra saxa granitica in Finlandia, Iitti (F. Silén).

Est facie quasi *Euopscos haemaleae* minoris, thallo tenui obscuriore, cellulis et gonimiis minoribus etc.

2. *Pannaria acutior* Nyl.

Thallus olivaceo-fuscus tenuis farfurellus effusus; apothecia obscure rubella, convexula, immarginata, biatorina (latit. 0,3—0,4 millim.), intus albida; sporae 8 nae aciculares 7-septatae, longit. 0,052—69 millim., crassit. 0,0035—0,0045 millim., epithecium lutescens, paraphyses gracilissimae, hypothecium incolor. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein sordide vinose fulvescens.

Super corticem salicis in Lapponia, Enare (Silén).

Species affinis *P. delicatulae* (Th. Fr.), sed minor et sporis tenuioribus, infra acutioribus. Apothecia saepe aggregata,

3. *Lecanora pyraceella* Nyl.

Thallus albidus opacus tenuis subareolato-granulosus, passim subdispersus; apothecia vitellina minuta (latit. circiter 0,2 millim.), plana, marginatula; sporae 8 nae incolores ellipsoideae, longit. 0,008—

0,011 millim., crassit. 0,004—6 millim., aut septo mediocri aut septo crassiore et pertuso variantes.

Super saxa granitica in Lapponia, Enare (Silén).

Affinis *L. vitellinulae*, sed thallo alio, apotheciis et sporis minoribus.

4. *Lecanora refellens* Nyl.

Thallus cinerascens tenuis continuus inaequalis, passim minute virescenti-sordidellus; apothecia pallido-rufescentia plana (latit. 0,3—0,6 millim.), margine thallino tenui subpulverulento vel demum evanescente cincta; sporae 8 nae placodinae variabiles, longit. 0,009—0,011 millim., crassit. 0,005—7 millim., epithecium lutescens, paraphyses crassiusculae. Jodo gelatina hymenialis intensive coeruleascens, thecae praesertim tinctae.

Super corticem populi prope Kylemore in Hibernia (Larbaletier).

Species peculiaris, facie externa *Lecanorae Sambuci*. Apothecia subbiatorina, epithecio K non tincto, quod optimum sistit characterem.

5. *Lecanora Tanaënsis* Nyl.

Thallus albidus, minute subgloboso-granulosus; apothecia testaceo-pallescentia vel fusciscentia (latit. circiter 0,5 millim.), margine thallino subgranuloso cincta aut margine evanescente; sporae 8 nae oblongae vel variantes ellipsoideae, longit. 0,009—0,015 millim., crassit. 0,004—6 millim., paraphyses non bene distinctae fere mediocres, epithecium lutescens inspersum. Jodo gelatina hymenialis coeruleascens, dein subfulvescens.

Supra terram sabulosam in Lapponia, Utsjoki (Silén).

Affinis est *L. occidaneae*.

6. *Lecanora trabalis* (Ach.).

Thallus cinerascens glebuloso-granulatus subverrucoso-diffractus (crassit. circiter 0,5 millim. vel tenuior), indeterminatus; apothecia livido-pallescentia aut sordido testaceo-pallescentia aut livido-nigrescentia, adnata, convexula, immarginata (latit. circiter 0,5 millim., saepe minora, difformi-connata); sporae 8 nae oblongae, longit. 0,009—0,014 millim., crassit. 0,0035—0,0045 millim., epithecium granulosum, paraphyses gracilescentes. Jodo gelatina hymenialis coeruleascens, dein subincolor et thecae coeruleascentia subpersistente.

Super ligna vetusta in Suecia et in Fennia.

Est *Lecidea saepincola* var. *trabalis* Ach. Syn. p. 35 Forsan subspecies *Lecanorae symmicterae*. Thallus K lutescens.

7. *Lecidea glaucocarpa* Nyl.

Subspecies sit *L. baeomae* Nyl. in Flora 1876, p. 233, sed thallus glauco-virescens rugulosus vel passim subleprosus, rimosus, determinatus; apothecia pallido-carnea biatorina (latit. 1 millim. vel minora), margine obtuso subpallidiore demumque evanescente

Supra saxa micaceo-schistosa prope Kylemore (Larbalestier.)

Sit *L. baeomma* quoque potius *Biatora* quam *Lecanora*.

8. *Lecidea albidocarpa* Nyl.

Sat similis *L. albocarnea* Nyl. in Flora 1876, p. 234, thallo albedo vel albedo-glaescente, tenui, inaequali, rimoso; apotheciis pallido-carneis superficialibus (margine indistincto vel evanido), planis aut convexulis (latit. 1 millim. vel minoribus), intus corneo-albidis; sporis fusiformi-ellipsoideis vel fusiformi-oblongis, 1—3-septatis, longit. 0,010—18 millim., crassit. 0,0035—0,0045 millim., paraphyses submediocres, epithecio et hypothecio incoloribus. Jodo gelatina hymenialis vinose rubescens (praecedente coerulescentia levi).

Supra saxa micaceo-schistosa haud procul a Kylemore (Larbalestier).

Species peculiaris videtur e stirpe *Lecideae sphaeroidis*. Externa facie comparanda cum *L. albocarnea*. Variat thallus etiam tenuior et vix rimosus.

9. *Lecidea discolorella* Nyl.

Subsimilis *L. leucophaeae* Flk., sed thallo albedo (tenui areolato-rimoso) K flavente et K (Ca Cl) erythrinose rubescente.

Supra scopulos in Anglia prope Penzance Cornualiae (W. Curnow).

Sit potius *Lecanora* quam *Biatora*. Sporae longit. 0,012—16 millim., crassit. 0,006—7 millim. Epithecium lamina tenui rufescens. Spermatia arcuata, longit. circiter 0,020 millim., crassit. 0,0005 millim. parum excedentia.

10. *Lecidea subflexuosa* Nyl.

Thallus cinereus tenuis subcontinuus; apothecia nigra opaca plana marginata (latit. 0,5—0,8 millim.), intus obscura; sporae 8 nae ellipsoideae simplices, longit. 0,009—0,011 millim., crassit. 0,006 millim., paraphyses graciles (thalamium lamina tenui sublutescens), epithecium et hypothecium cum perithecio nigricantia. Jodo gelatina hymenialis, praesertim thecarum, vinose fulvescens (praecedente coerulescentia levi).

Supra terram in Lapponia, Enare (Silén).

Affinis est *L. uliginosae*, a qua bene differt colore thalli, apotheciis determinate marginatis. Interdum thecae atypice nigrescenti-obscuratae. Apothecia saepe conferta, rotundata aut passim, difformia. Thallus Ca Cl non tinctus (passim vero visus K e subflavescente sensim nonnihil croceo-ferruginascens aut non tinctus).

11. *Lecidea subimbricata* Nyl.

Thallus obscure cinerascens, squamulosus, squamulis firmis subimbricatis, subcrenatis, passim conrescentibus; apothecia nigra plana marginata (latit. 0,5—0,8 millim.), intus concoloria; sporae 8nae incolores oblongae 3-septatae, longit. 0,013—16 millim., crassit. 0,0035—0,0040 millim., epithecium nigricans, paraphyses discretae fere mediocres, hypothecium cum perithecio rubricosum. Jodo gelatina hymenialis coerulescens.

Supra saxa calcarea (calcis primitivae) prope Kylemore (Larbalestier).

Est species affinis *L. squamulosae* Deak., distincta thallo facie externa sicut in *Pannaria microphylla*.

12. *Lecidea biloculata* Nyl.

Thallus macula albido-argentea diffusa indicatus; apothecia nigra adnata plana marginata (latit. circiter 0,2 millim.), intus sectione obscura; sporae 8nae fuscae ellipsoideo-fusifformes biloculares (loculis globulosis satis inter se distantibus), longit. 0,015—18 millim., crassit. 0,008 millim., paraphyses submediocres molles apice clavato fuseo, hypothecium fuscum. Jodo gelatina hymenialis intensive coerulescens.

Super corticem ilicis prope Kylemore (Larbalestier).

K addito sporae loculos obtinent magis versus apices retractos et saepe tubulo axeos junctos; ita sunt fuscae placodiomorphae.

13. *Lecidea crepera* Nyl.

Thallus obscure cinereus, granulato-verrucosus, diffractus (crassit. 0,3—0,5 millim.), passim subdispersus; apothecia nigra plana marginatula (latit. 0,5 millim. vel minora), intus obscura; sporae 8nae fuscae ellipsoideae 1-septatae, longit. 0,010—17 millim., crassit. 0,006—9 millim., paraphyses fere mediocres, molles, clava fusca, hypothecium fuscum. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein vinose fulvescens vel fulvo-rubens.

Supra saxa granitosa montis *La Roche* supereminentis in Haute-Vienne (Lamy), mixta cum *Sirosphe saxicola*.

Facie accedit ad *L. coniopem*, sed color thalli alius etc. atque sit vera affinitas prope *L. badiam* Flot. *Spermogonia* non visa rite evoluta.

14. *Lecidea griseonigra* Nyl.

Thallus sordide virescenti-cinereus vel cinereo-umbrinus, tenuis, opacus, passim areolato-rimulosus; apothecia nigra plana marginata (latit. 0,5 millim. vel minora), intus albida; sporae 8nae fuscae 1-septatae, longit. 0,015—25 millim., crassit. 0,007—0,011 millim., paraphyses mediocres, epithecium fuscum, perithecium nigrum, hypothecium incolor. Jodo gelatina hymenialis coerulea, dein sublutescens vel thecae vinose fulvescentes.

Supra saxa quartzosa in Haute-Vienne (Lamy).

Comparetur, quoad faciem, *Lecanora griseofusca* Nyl. in Flora 1875, p. 360, quae vero differt perithecio incolore. *Spermogonia* non visa. Esse possit *Lecanora accedens* ad *L. confragosam* var. *lecidotropam* Nyl. in Flora 1877, p. 232. Thallus K flavescens. Occurrit ibidem *L. griseonigra* var. *internigricans*, hypothallo nigro plus minusve visibili (areolis thalli cinerascentibus).

15. *Lecidea particularis* Nyl.

Apothecia nigra plana marginata (latit. circiter 0,5 millim.), intus subconcoloria; sporae 8nae fusco-nigrescentes ellipsoideae 1-septatae, longit. 0,008—0,010 millim., crassit. 0,0035—0,0045 millim., paraphyses graciles non bene distinctae, hypothecium cum perithecio nigricans. Jodo gelatina hymenialis intensive coerulea.

Supra thallum *Baeomycetis rufi* prope Kylemore (Larbalestier).

Species est e stirpe *L. parasiticae*, sporis 1-septatis mox distincta. Thalamium lamina tenui visum lutescens (et K nonnihil purpurascens).

16. *Verrucaria peloclitia* Nyl.

Thallus griseus vel cinereo-fuscescens, tenuis (crassit. circiter 0,1 millim.), laevigatus, areolato-rimulosus; apothecia pyrenio nigro, supra parum prominulo, infra incolore; sporae 8nae parvulae oblongae simplices, longit. 0,011—15 millim., crassit. 0,005—6 millim.

Supra saxa calcarea edita prope Kylemore (Larbalestier).

Est species vicina *V. truncatulae*; thallo et sporis nonnihil aliis. Hypothallus niger non adest. Apothecia latit. 0,2 millim. vel minora, ostiolo impressulo.

17. *Verrucaria devergescens* Nyl.

Est quasi *V. latebrosa* Krb., sporis lineari-oblongis (longit. 0,019—29 millim., crassit. 0,007—0,010 millim.).

Ad Kylemore in Hibernia super saxa micaceo-schistosa (Lar-balestier).

Affinis est *V. aethiobolae*.

18. *Verrucaria sparsiuscula* Nyl.

Thallus umbrinus vel subaquilus, tenuis, granulato-inaequalis, granulis contiguus aut subsparsis; apothecia parum prominula fusco-nigrescentia convexula (latit. 0,25 millim.), pyrenio dimidiatum fusconigro (vel lamina tenui fusco); sporae 8nae ellipsoideae simplices, longit. 0,011—16 millim., crassit. 0,007—8 millim.

In Finlandia ad Wiborg supra lapides gneissaceos (Wainio).

Est species affinis *V. aquilellae* Nyl. in Flora 1876, p. 237, differens thallo minus evoluto et facile sparsulo, sporis brevioribus (sunt eae in *V. aquilella* longit. 0,015—22 millim., crassit. 0,007—9 millim.).

19. *Verrucaria humicolor* Nyl.

Thallus subaquilo-umbrinus opacus tenuissimus continuus; apothecia globoso-prominula nonnihil obscuriora vel umbrino-fusca (pyrenio integre luteo-fuscescente in lamina tenui viso vel K aurantiaco-rufescente, latit. 0,3—0,4 millim.), iutus alba; sporae 8nae fusiformes 3-septatae, longit. 0,024—33 millim., crassit. 0,004—5 millim.

Supra terram in ericetis prope Kylemore (Larbalestier).

Est species insignis terrestris e stirpe *V. chloroticae*. Thallus gonidia chroolepoidea offert. Apothecia saepius conferta.

20. *Verrucaria chlorotella* Nyl.

Subcrustacea, thallus macula pallide olivaceo-fuscescente indicatus; apothecia latit. vix 0,2 millim. vel minora; sporae oblongae-fusiformes 3-septatae, longit. 0,012—16 millim., crassit. 0,0035—0,0040 millim.

Supra saxa granitosa in praefectura Haute-Vienne (Lamy).

Forsan varietas *V. chloroticae*, thallo evanescente et sporis nonnihil tenuioribus dignota.

~~~~~
Observationes.

Baeomyces carneus Flk., qui thallum habet K e flavo mox subcinnabarino-rubentem, saepissime commixtus fuit cum forma

subsquamulosa Baeomycetis rufi, facile jam reactione K solum flavente dignoscenda.

Lecanora subvaria Nyl. Saltem ut subspecies distinguenda sit a *L. varia*, praesertim gelatina hymeniali iodo coerulescente deinque fulvescente (thecis praecipue tinctis). In *L. varia* vero observatur gelatina hymenialis iodo coerulescens, thecis praecipue tinctis et apice late coerulescentia persistente. *L. subvaria* magis in Europa distributa est quam *L. varia*.

Lecidea accessitans Nyl. in Flora 1876, p. 306, vere sit e stirpe *Lecanorae erysibes* et vix specie differat a *L. Hutchinsiae* variabili. Sporae interdum 1-septatae.

Lecidea continuior dicatur quae similis *L. latypeae* (Ach.), differens modo thallo planiusculo rimoso-areolato et mox Ca Cl aurantiaco-reagente. In Hibernia, Kylemore, super saxa micaceo-schistosa (Larbalestier). Occurrit ibi quoque muricola var. *subviridans* thallo flavido plano tenui areolato-diffracto, passim soredioso (Ca Cl aurantiaco-tincto); perithecium nigricans, hypothecium fuscum.

Lecidea hypopodioides f. *ferruginans* Nyl., thallo hydrate ferrugineo colorato, lecta in Lapponia, Enare (Silén).

Lecidea clavulifera Nyl. in Flora 1869, p. 294, e stirpe est *L. lucidae*. Illa in Hibernia ad Kylemore lecta est saxicola a cl. Larbalestier (dicenda f. *subviridicans*, ob thallum subvirescentem). Gonidia parva glomeruloso-connata (subgonidimia).

Opographa diaphora var. *herbicola* dicatur quae in Hibernia ad Kylemore (Larbalestier) occurrit super caules *Rubi fruticosi* et *Pteridis aquilinae*, apotheciis gracilioribus et sporis nonnihil minoribus differens a typica *diaphora*. Analoga est *Opegraphae herbarum* Mnt., quae non specie differt ab *atrorimali*.

E r w i e d e r u n g.

Meine in Flora 1877 Nr. 17 erschienene Abhandlung „über die Ursachen der Wachstumsrichtung nichtvertikaler Sprosse“ hat Dr. H. de Vries zu einer Entgegnung veranlasst. Ich will für jetzt nur kurz auseinandersetzen, dass sie gegenstandslos ist, indem sie auf einem Missverständnisse beruht. Auf die Sache selbst werde ich ohnehin demnächst ausführlich zurückkommen.

Das Missverständniss scheint namentlich hervorgerufen zu sein durch den ersten Satz meiner Abhandlung, den ich vielleicht nicht vorsichtig genug gefasst habe. Dass mir Nichts ferner lag als die Ergebnisse, welche der genannte Forscher erhielt, denen ich

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Flora oder Allgemeine Botanische Zeitung](#)

Jahr/Year: 1877

Band/Volume: [60](#)

Autor(en)/Author(s): Nylander William

Artikel/Article: [Addenda nova ad Lichenographiam europaeam
457-463](#)